

TASKFORCE - RIEC
Brabant - Zeeland

#samensterktegenondermijning

JAARVERSLAG 2021

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1 EEN DAADKRACHTIGE SAMENLEVING, SAMEN, TEGEN ONDERMIJNING	4
2 SAMENWERKING CENTRAAL	6
3 KENNISDELING, BORGING & ONTWIKKELING EN INTELLIGENCE: HET RIEC	8
4 ACTIE: DE ACTIECENTRA ZEELAND WEST-BRABANT EN OOST-BRABANT	12
5 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA MAATSCHAPPELIJK WEERBAARHEID	16
6 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA BESTUURLIJKE WEERBAARHEID	18
7 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA SMART CELL FIND THE MONEY	20
8 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA 1 SMART OVERHEID	21
9 DE STICHTING BEHEER EN UITVOERING TASKFORCE-RIEC BRABANT-ZEELAND IN ONTWIKKELING	22

Voorwoord

Beste lezer,

In het afgelopen jaar hebben we als netwerk de ondermijnende criminaliteit in Brabant-Zeeland weer samen aangepakt. Mede door onze samenwerking staat onze regio sterk in de integrale aanpak. We boeken vooruitgang en successen op de thema's die we in ons Integraal jaarplan 2021 afspraken. Dit is zelfs gelukt in een tijd waarin we te maken hebben met invloeden van buitenaf, zoals corona waar we niets aan kunnen doen.

TROTS OP GEZAMENLIJKE RESULTATEN
In dit jaarverslag kijken we terug op deze resultaten en successen. Dat doen we niet uitputtend, maar op hoofdlijnen. Onze constatering is dat we trots mogen zijn op hetgeen er in gang is gezet en bereikt is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de uitvoering van de diverse actieweken of het oppakken van de integrale casuïstiek. Maar ook de doorontwikkeling van het programma 1 Smart Overheid, dat we samen met onze netwerkpartners oppakken. Hiermee zorgen we voor de versterking van de intelligence positie in de hele regio. Het is mooi te zien dat er vanuit andere delen binnen Nederland steeds meer interesse komt voor deze werkwijze. Datzelfde geldt voor de weerbaarheidsprogramma's. Samen met branches en private partijen hebben we kwetsbaarheden, vaak duurzaam, verkleind. Ook heeft een groot aantal gemeenten en woningcorporaties met een wijkaanpak de voedingsbodem van ondermijning aangepakt. Met allerlei samenwerkingsvormen tussen zorg en veiligheid wordt voorkomen dat jeugd de jonge aanwas van criminele organisaties wordt.

ONDERSTEUNING OP WEERBAARHEID, KENNIS EN EXPERTISE
Overheden zijn geholpen om concreet invulling te geven aan hun weerbaarheid. Zo is er een ondersteuningspakket voor de bewustwording van nieuwe raadsleden ontwikkeld en uitgedragen. Diverse regio's hebben deze toolbox overgenomen en aangevuld met regionale informatie. Ook daar is de toolbox veel gebruikt.

Uiteraard mag de ondersteuning op het terrein van kennis en expertise niet ontbreken. Zoals de organisatie van vele kennis- en trainingsdagen en de juridische ondersteuning op het terrein van Bibob. Op alle niveaus zijn de verbindingen met de regio's, districten en basisteams verder verstevigd. Dat is goed te constateren.

WE MOGEN TROTS ZIJN OP GEZAMENLIJKE RESULTATEN

BLIJVEN LEREN EN VERBETEREN
Er blijven altijd onderwerpen of onderdelen waarvan we constateren dat deze voor verbetering vatbaar zijn of waar de samenwerking effectiever kan. We blijven hier met elkaar scherp op en spreken elkaar daar op een professionele wijze op aan. Maar de constatering kan niet anders zijn dan dat we veel dingen goed met elkaar oppakken en uitvoeren.

SAMEN STERK TEGEN ONDERMIJNING
In de volgende hoofdstukken blikken we in hoofdlijnen terug op 2021. Voor een volledige terugblik verwijzen wij u graag naar de deelverslagen van de afzonderlijke onderdelen. Vanuit ons motto 'Wij zijn Taskforce-RIEC' zijn we samen sterk tegen ondermijning!

Veel leesplezier!

John Jorritsma en Theo Weterings
Co-voorzitters bestuur Taskforce-RIEC
Brabant-Zeeland

18 mei 2022

1 EEN DAADKRACHTIGE SAMENLEVING, SAMEN TEGEN ONDERMIJNING

Dat is de visie van ons samenwerkingsverband. Om dat te realiseren hebben wij in het Integraal jaarplan 2021 de volgende doelen bekrachtigd:

- Effectief verstoren van het crimineel verdienmodel.
- Versterken van onze integrale en wendbare uitvoeringskracht.
- Vergroten van onze bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid.
- Vergroten van onze informatiepositie en expertise op ondermijning.

Deze doelstellingen hebben we vertaald naar een zestal verbindingslijnen. Aan de hand van deze verbindingslijnen laten we in tekst, cijfer en beeld zien hoe in 2021 invulling is gegeven aan deze doelstellingen.

VERBINDINGSLIJNEN

De zes verbindingslijnen zijn de rode draden waarlangs de onderdelen van TF-RIEC Brabant-Zeeland in samenhang werkten aan de doelen die we in het netwerk voor ogen hebben. In de tabel hieronder staan de verbindingslijnen, met elk een herkenbaar icoontje. Hiermee kunt u op de volgende pagina's in een oogopslag zien hoe de verbindingslijnen zijn verweven met de acties en resultaten uit 2021.

ONTWIKKELING STICHTING

Sinds 2020 ondersteunt de Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland ons samenwerkingsverband. In het laatste hoofdstuk geven we inzicht in de doorontwikkeling van de stichting.

ZES VERBINDINGSLIJNEN ALS RODE DRAAD

VERBINDINGSLIJN	DOEL	EFFECT	VOORBEELD
 ACTIE	Integrale uitvoeringskracht organiseren en faciliteren	De ondermijner voelt direct de pijn, samen doen brengt 'flow' in de aanpak en verstevigt de informatiepositie	Integrale casuïstiek, actieweken, bestuurlijk afpakken, Bestuurlijk Ondersteuningsteam (BOT)
 INNOVATIE	Proactief op zoek gaan naar vernieuwende oplossingen	Succesvol inspelen op actuele trends in de aanpak van ondermijning, zoals zoektocht crimineel vermogen	Samenwerking met nieuwe branches, wetenschap, kennisinstellingen, inzet gedragswetenschappers
 INTELLIGENCE	Opbouw goede en actuele integrale informatiepositie	Daar toeslaan waar dit het meest effect heeft; de goede dingen doen en deze goed doen	Integrale dynamische ondermijningsbeelden, casuïstiek, proeftuinen 1 Smart Overheid (SO) en RIEC-Samenwerkingsplatform Ondermijning (RIEC-SPO)
 KENNIS-ONTWIKKELING, –DELING EN –BORGING	Versterken expertise en zelflerend vermogen van de partners inclusief borging	Partners komen in eigen kracht in de strijd tegen ondermijning	Kennis- en inspiratiedagen, opleidingen en trainingen, flexibele inzet kennis en expertise, begeleiding bij de toepassing in praktijk
 KWALITEITSVERBETERING	Producten en diensten leveren aantoonbare meerwaarde voor het netwerk	Effectieve en efficiënte operatie tegen ondermijning (de dingen goed doen)	Piramide naar fitte gemeenten, juridisch advies, verbeterde dienstverlening (frontoffice), dashboard, partnertevredenheidsonderzoek, RIEC-LIEC Next Level
 BESLUITVORMING	Besluitvormers en betrokkenen adviseren	Juiste keuzes, mede op basis van intelligenceproducten	Faciliteren bestuursvergaderingen, stichtingsbestuur, regionale en lokale stuur- en weegtafels

2 SAMENWERKING CENTRAAL

In 2021 had de coronacrisis nog steeds grip op onze samenleving en daarmee invloed op ons werk. We hebben als partners zoveel mogelijk gekeken en gewerkt vanuit mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. Daar hadden we in ons Integraal jaarplan 2021 al rekening mee gehouden. De coronacrisis was een van de zeven aandachtspunten. Hoe zijn we met deze punten aan de slag gegaan en wat hebben we bereikt?

ACTIEGERICHT WERKEN: SAMEN ZICHTBAAR SLAGVAARDIG!

De weg van de integrale aanpak is er een met uitdagingen. Hieraan voegden we in 2021 de coronamaatregelen toe. Deze hadden effect op het aantal en de aanpak van actiedagen, controles en interventies op casuïstiek. Dit werkt ook door in de resultaten.

Het jaar 2021 kenmerkt zich verder als een jaar van beweging. We bouwden verder aan een stevige ondersteuningsorganisatie die, meer dan ooit, maatwerk levert aan betrokken ketenpartners. Een aantal belangrijke ontwikkelingen:

- Verbeterde inrichting van onze dienstverlening (frontoffice).
- Themagericht werken volgens de crimescript methodiek.
- Inzet van het ISO werkproces bij nieuwe casuïstiek.

Deze komen later uitgebreider aan bod.

SAMENWERKING IN ONTWIKKELING

Het thema samenwerking is regelmatig onderwerp van gesprek geweest in de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit enkele DB-leden is een discussie over actiegerichtheid aangesneden. Een plattere organisatie en meer mandaat voor de uitvoering ('team of teams') zijn centrale thema's. Dit gedachtegoed is nog niet ten uitvoer gebracht.

2021 was het eerste volle jaar waarin we met Netwerkadvisegroepen (NAG's) werkten. Hierbij gebruiken we het netwerk op ambtelijk niveau als klankbord voor de ontwikkelingen vanuit de versterkingsprogramma's. Deze aanpak leverde waardering op vanuit het netwerk. Het opzetten van de NAG voor het RIEC stond in 2021 nog in de steigers.

CORONACRISIS

De coronamaatregelen hadden effect op onze manier van samenwerken, ons contact en onze 'bewegingsvrijheid'. Een groot deel van het jaar vielen we noodgedwongen terug op online werken, vergaderen en communiceren. We hebben ons in deze situatie flexibel opgesteld. En zodra het mogelijk was, zijn de fysieke activiteiten ook weer georganiseerd. Zoals de roadshow van de Immersive room Bijtende Bende, de experience 'De verborgen waarheid' en diverse integrale actiedagen. We zagen wel een terugval in het aantal nieuwe signalen. Als gevolg van de coronamaatregelen waren er minder toezichthouders, BOA's en bijvoorbeeld deurwaarders op pad die zich konden richten op de aanpak van ondermijning. Ook de politie moest beschikbare capaciteit verdelen over meerdere probleemgebieden. De aanpak van ondermijning start bij het herkennen van ondermijningssignalen. Wanneer dit stopt, stagneert de aanpak.

BORGING BIJ DE PARTNERS

De versterkingsprogramma's hebben veel producten, diensten en kennis opgeleverd. Die willen we ook na beëindiging van de versterkingsprogramma's (eind 2022) beschikbaar houden voor het netwerk. Dat vraagt om een zorgvuldig borgingsproces. Dit maken we in 2022 samen met het netwerk concreet.

GEGEVENSDELING

In 2020 hebben we via het LIEC-RIEC bij de ministers van JenV en BZK onze zorgen kenbaar gemaakt over de consequenties van het Wetsvoorstel gegevensverwerking samenwerkingsverbanden (WGS). Wij hadden gehoopt dat in 2021, mede naar aanleiding van onze position paper meer richting en helderheid zou komen. Helaas is de behandeling van

het wetsvoorstel door het lange formatieproces vertraagd. Op dit dossier is er in 2021 weinig voortgang geboekt. De toekomst van de wet is onzeker. In het verlengde hiervan legde ook de landelijke problematiek bij de Belastingdienst druk op de integrale aanpak, doordat gegevensdeling moeilijker werd.

MAATWERK: KANSEN VOOR KLEINE GEMEENTEN

In 2021 stond het creëren van extra kansen voor kleine gemeenten op de agenda. Om hier goed invulling aan te geven hebben verschillende portefeuillehouders gesprekken gevoerd met de burgemeesters van de middelgrote en kleine gemeenten in Brabant en Zeeland. Dit heeft geleid tot een duidelijk inzicht in de ondersteuningsbehoefte vanuit Taskforce-RIEC, maar ook tot een helder beeld van ervaren knelpunten. Een deel van deze knelpunten en behoeften is al opgepakt.

AANSLUITING BIJ NIEUWE ONTWIKKELINGEN

Het JADS Centrum voor de studie van Ondermijning bij de Jheronimus Academy of Data Science (JADS) is van start gegaan; samenwerking universiteiten Tilburg en Eindhoven. TF-RIEC ondersteunt JADS financieel. Hiermee willen we inzicht krijgen in de bijdrage die analyse van databestanden kan leveren aan een betere aanpak van de georganiseerde criminaliteit.

Er is een eerste aanzet gegeven om trends in kaart te brengen op het gebied van ondermijnende criminaliteit in de komende vijf jaar. Dit krijgt in 2022 een vervolg met een beknopte verkenning. Dit doen we samen met de Strategische adviesgroep en met professor Tops en lector Spithoven.

DRUK OP CAPACITEIT

Een in 2021 veelgehoord knelpunt was de beschikbare capaciteit bij de partners. Deze lijkt dominant te worden, zeker tijdens specifieke momenten zoals de jaarwisseling. Zogenaemde toegewezen capaciteit voor ondermijning blijkt in de praktijk vaak op andere plekken urgenter nodig te zijn. De capacitaire krapte duurt naar verwachting nog jaren.

Ondermijning langs zijpaden

Een verkennend onderzoek naar de aard, omvang en aanpak van ondermijnende criminaliteit in relatie tot kleine havens en luchthavens, railtransport en binnenvaart in Noord-Brabant en Zeeland.

S. van Nimwegen, T. Spapens, R. Ceulen

3 KENNISDELING, BORGING & ONTWIKKELING EN INTELLIGENCE: RIEC

Een verbeterde dienstverlening

De manier waarop we het netwerk ondersteunen heeft in 2021 een ingrijpende transitie ondergaan. Het doel daarbij was om meer focus op de actiegerichtheid te bewerkstelligen. Op basis van deze behoefte is gekozen voor een andere inrichting en focus binnen het werkpakket van de bestaande teams Integrale Expertise en Integrale Intelligence. In ieder gebied zijn sinds het najaar van 2021 vanuit het RIEC twee medewerkers actief: een accountmanager en een intelligence specialist. Zij vormen samen met de Basisteamprogrammameider in Oost-Brabant en de Districtelijke Programmamanger in Zeeland West-Brabant een drie-eenheid. Zij ondersteunen de netwerkpartners op het gebied van kennis, expertise en actie en intelligence.

OPZET DIENSTVERLENING FRONTOFFICE

Kennis en Expertise

De accountmanagers leggen zich toe op een weerbare overheid en weerbare maatschappij. Zij dragen daarbij zorg voor een stevigere verbinding met de ontwikkelde producten en diensten vanuit de versterkingsprogramma's van Taskforce-RIEC. Naast de accountmanagers is het Team Integrale Expertise blijven bestaan uit specialisten op het gebied van Bibob, bestuursrecht, privacy/AVG en mensenhandel.

Actie en Intelligence

De intelligence specialisten zijn gepositioneerd als een vooruitgeschoven post vanuit het team Integrale Intelligence. Zij ondersteunen de ketenpartners in hun regio op het gebied van informatie- en analysevragen. Samen met de programmaleider/-manager in het gebied wordt hierdoor een impuls gegeven aan de intelligence en actie binnen de casuïstiek en handhavingknelpunten.

Crimescripting

Dit is een werkwijze om de complexe wereld van ondermijnende criminaliteit in kaart te brengen, te begrijpen en te bestrijden. Een crimescript wordt opgesteld op een crimineel thema. Het criminele proces wordt ontleed tot de processtappen die criminelen van begin tot eind doorlopen om de criminele activiteiten uit te voeren. Hiermee worden een aantal zaken inzichtelijk gemaakt, zoals:

- waar in het criminele proces kan het beste geïntervenieerd worden;
- in hoeverre kan een bepaalde rol als een vitale schakel worden aangemerkt;

- op welke elementen van het criminele proces bestaat integraal nog geen of nauwelijks zicht en wat zijn blinde vlekken.

In Team Intelligence is de start gemaakt om primair aan de slag gaan met deze methodiek. Dit doen we op onze geprioriteerde thema's: cocaïne, synthetische drugs, hennep, witwassen en mensenhandel. Deze aanpak moeten leiden tot inzichten voor repressieve en preventieve aanpak, waarbij actiegerichtheid voorop staat.

Voorbeeld: Stappen uit het crimescript thema Synthetische Drugs

Team Integrale Expertise

Accountmanagers

In alle districten in Zeeland en basisteams in Brabant is ondersteuning geleverd om de bestuurlijke weerbaarheid te verhogen. Zo hebben de zogenoemde B5-gemeenten meegedaan aan de Week van de Weerbaarheid. Er is onder andere gewerkt aan integriteit, veilige publieke taak, versterken van de informatiepositie en bewustwording. Daarnaast zijn veel gemeenteambtenaren getraind. De accountmanagers hebben ook ondersteund bij diverse maatschappelijke weerbaarheidsprojecten: buurten en wijken, buitengebieden, meldingsbereidheid, TFOC, jeugd, actiedagen en meer.

Expertise Mensenhandel

Onder regie van de ketenregisseurs zijn gemeenten vanuit TF-RIEC ondersteund om te komen tot (eenduidig) beleid. Hierbij is de onderlinge samenwerking tussen gemeenten aangejaagd en zijn best-practices gedeeld. In 2021 zijn er in Brabant-Zeeland 15 casussen geweest op het thema mensenhandel. Deze casussen betroffen zowel arbeidsuitbuiting als seksuele uitbuiting. Een van de casussen heeft zicht gegeven op een aantal minderjarige slachtoffers, die ten deel vielen aan de uitbuiters.

Expertise juridisch (Bestuursrechtelijk, Bibob en Privacy/AVG)

Ook in 2021 heeft het juridische team van TF-RIEC weer dagelijks gefungeerd als vraagbaak voor het samenwerkingsverband.

Juridische Helpdesk:

Bibob en bestuursrechtelijk

- 172 x ondersteuning Wet Bibob, APV, bijzondere wetten en openbare orde algemeen
- 135 juridische casussen
- 5 x begeleiding bij uniformering beleid
- 381 verzoeken belastinggegevens Bibob-onderzoek.
- 94 x ondersteuning Bibob-dossiers
- 13 cursussen en masterclasses verzorgd inclusief 5 webinars met het Landelijk Bureau Bibob

Juridisch:

AVG/privacy

- 6 x WOB/AVG verzoeken begeleid
- 7 x presentaties/trainingen AVG, gegevensdeling, werkprocessen

Bibob APK

In opdracht van de provincies Zeeland en Noord-Brabant is, in samenwerking met het Expertisecentrum Veiligheid Avans Hogeschool een traject gestart om te komen tot een 'Bibob APK'. Hiervoor is onderzocht of gemeenten de mogelijkheden van de Wet Bibob ten volle benutten. De resultaten worden in 2022 aan alle gemeenten aangeboden.

Team Integrale Intelligence

Verbindingslijn Actie -actiecentra

In deze verbindingslijn ondersteunt Team integrale intelligence bij de analyse op casuïstiek. Zowel vanuit de thematische teams als de intelligence specialisten in de regio. Dit draagt bij aan de probleemduiding, interventieadviezen en nieuwe inzichten op fenomenen en trends.

Intelligence specialisten (cluster frontoffice)

- 54 x ondersteuning met intelligence beelden: variërend van netwerkschema's tot complete informatiebeelden in casuïstiek
- 71 x ondersteuning partners bij het inbrengen van signalen (problemanalyses)

Complexe casuïstiek

- 3 x ondersteuning multi-analysecapaciteit: analyse groei vastgoedportefeuilles en vermogenspositie
- inzet gedragsdeskundigheid bij onderzoek criminele familie

Thema cocaïne

Er is een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de kwetsbaarheden van een Zeeuwse haven in relatie tot de import van cocaïne. Deze casus laat de meerwaarde en interactie zien tussen alle onderdelen van de TF-RIEC. In het kader van het TFOC-project (Transport Facilitated Organised Crime) is voorspellend onderzoek gedaan naar ontwikkelingen en kwetsbaarheden in de transportsector. Dit met het oog op komende Europese regelgeving. Ook is onderzoek gedaan naar de kwetsbaarheid van distributiecentra en is een eerste risicoprofiel van deze centra opgesteld.

Thema synthetische drugs

In Zeeuws-Vlaanderen zijn in 2020 en 2021 vijf drugslocaties aangetroffen. Omdat deze problematiek daar voorheen nauwelijks voorkwam, is er onderzoek gedaan naar de verhouding tussen deze drugsvondsten en landelijke trends. Ook is gekeken naar kenmerken van de betreffende drugslocaties en gelegenheden die het gebied kwetsbaar kunnen maken. Verder is het project Chemicaliën vanuit het Zuid4 overleg van start gegaan. Het analyseteam heeft bijgedragen aan opstellen van het concrete handhavingssknelpunt en het uitvoeren van een analyse van de opdracht.

Thema witwassen

In de gemeente Tilburg zijn diverse signalen en casussen op het gebied van witwassen door middel van vastgoed. Een integrale werkgroep heeft zich ingezet om de gemeente meer inzicht te geven in de aard en omvang hiervan en een mogelijk handelingsperspectief. Dit heeft geleid tot een handhavingssknelpunt gericht op malafide verhuurmakelaars en malafide vastgoedeigenaren.

Thema mensenhandel

Er is een expertsessie georganiseerd om integrale focus te leggen via de drie pijlers preventie, inzicht en actie. Deze vormt voor de gehele regio een goede start om met de integrale bestrijding van mensenhandel aan de slag te gaan. Dit traject staat nog in de kinderschoenen en bevindt zich in de afstemmingsfase. Eind 2021 zijn acht factsheets over het thema mensenhandel opgeleverd gericht op: criminele-, seksuele- en arbeidsuitbuiting. Deze factsheets helpen gemeenten in het ophalen, herkennen en melden van een signaal mensenhandel. Daarnaast is er handelingsperspectief in opgenomen en helpt het onder andere toezichthouders indien zij in een woning of een andere locatie mogelijk slachtoffers van uitbuiting aantreffen.

Verbindingslijn innovatie - de versterkingsprogramma's

In deze verbindingslijn heeft Team integrale intelligence bijgedragen aan onder andere de analyse- en onderzoeksondersteuning op weerbaarheidsprojecten (buitengebied, zeehavens) en ontwikkeling en borging van toolboxen (winkelstraten, vastgoed).

▲ Het drugslab werd gevonden in een loods. © Politieteam Zeeuws-Vlaanderen

Groot drugslaboratorium ontdekt in Zeeland: vijf Latijns-Amerikanen aangehouden

In een loods in de Zeeuwse plaats Westdorpe is gisteravond laat een groot drugslaboratorium ontdekt waar crystal meth werd vervaardigd. De politie heeft vijf mannen aangehouden. De verdachten zijn afkomstig uit de Dominicaanse Republiek en Mexico.

4 ACTIE: DE ACTIECENTRA ZEELAND WEST-BRABANT EN OOST-BRABANT

In 2021 is een start gemaakt met een meer thematische benadering van regionale focuspunten en maatschappelijke opgaves. Hiervoor doorliepen we samen met het netwerk het eerdergenoemde 'Traject Integrale impact'. Door te werken met de geprioriteerde thema's wordt (boven)regionaal meer scherpere aangebracht in de gezamenlijke opgave. In 2021 is ingezet op de drie thema's die de rode draad vormen van de actiecentra:

1 Verstevigen en blijvend optimaliseren van ons netwerk

2 Integrale aanpak en casuïstiek

3 Vergroten van kennis en expertise

Onderstaand leest u voorbeelden van resultaten en activiteiten (niet uitputtend).

1 VERSTEVIGEN EN BLIJVEND OPTIMALISEREN VAN HET NETWERK

Hoewel Oost-Brabant (OB) en Zeeland West-Brabant (ZWB) in governance van elkaar verschillen (zie afbeelding) staat in beide regio's een structuur waarin integraal gewogen en besloten wordt over de aanpak van ondermijning. De

beide Actieberaden zijn kaderstellend voor en geven strategische sturing aan het regionale Programma Ondermijning. In Zeeland West-Brabant (ZWB) is in het Actieberaad meer dan voorheen focus gelegd op de actiegerichtheid en het maken van strategische keuzes waarbij het Operationeel Overleg (OO) een meer

ondersteunende rol heeft gekregen als voorportaal voor het Actieberaad en bijdraagt aan een efficiëntere besluitvorming. Deze lijn zal in 2022 verder worden vormgegeven. In 2021 is de samenwerking tussen en binnen de districten verbeterd door structurele, thematische bijeenkomsten met de voorzitters van de DSP's voor een meer integrale agenda-voering.

In Oost-Brabant (OB) bewaakte het Actieberaad op regionaal niveau dat de Basisteamdriehoeken-plus acteren binnen de gemaakte afspraken van het regionaal veiligheidsplan (RVP) en het RIEC-convenant en dat hiervoor ook de regionale capaciteit wordt ingezet. Het Actieberaad fungeerde ook als escalatieplatform als het gaat om bovenlokale problematiek. In 2021 is de Douane als partner aangehaakt bij het Actieberaad.

Het Operationeel Overleg (OO) is in 2021 getransformeerd naar Actietafel. Hier sluiten vertegenwoordigers van partners aan die binnen de eigen organisatie draagvlak genereren voor het oplossen van knelpunten in de aanpak. De Actietafel verkende mogelijkheden om (boven) lokaal tot een grote actiegerichtheid te komen en legde de basis voor enkele concrete acties. Het lokaal bevoegd gezag is in deze ontwikkeling meegenomen en het Actieberaad werd periodiek geïnformeerd over de voortgang. Daarmee kwamen zij beter in de positie om te sturen, te monitoren en om knelpunten op te lossen.

2 ACTIE: INTEGRALE AANPAK EN CASUÏSTIEK

Bij beide actiecentra vertaalt de concrete aanpak van ondermijning zich in de integrale casusaanpak. Door de basisteams en districten is strakker gestuurd op de kwaliteit van de casuïstiek. Casussen die al lang liepen en waar (op dat moment) onvoldoende potentie in zat, zijn afgesloten. Dit om zoveel mogelijk resultaat te bereiken op actieve casuïstiek.

Naast casuïstiek hebben er vanuit de actiecentra en regio's regionale acties plaatsgevonden. Voorbeelden hiervan zijn acties op storage- en garageboxen en criminele autobedrijven. Daarnaast zijn actiedagen georganiseerd op onder andere bedrijventerreinen, irreguliere supermarkten, growshops en veehouderijen.

Opslag en selfstorage

De ondersteunende rol van beide actiecentra heeft zich onder meer vertaald in een regionaal project op opslag- en self-storage boxen samen met betrokken partners. Vanuit verschillende onderzoeken is gebleken dat onder andere deze locaties gebruikt worden voor opslag en vervoer van criminele goederen.

Binnen dit project hebben we een alliantie gebouwd met een particuliere organisatie die speurhonden opleidt. De speurhonden zijn het afgelopen jaar ingezet om bij de toezichthoudende rol van gemeenten te ondersteunen. Deze samenwerking stopt niet bij onze regio. Door het succes is deze landelijk uitgerold.

In integraal verband zijn in Brabant en Zeeland 6000+ boxen, garages en opslaglocaties bezocht. Hierbij troffen de betrokken partijen onder andere bouwmaterialen voor een hennepkwekerij, drugs, illegale bewoning, lachgas en veel contant geld aan. Daarnaast leidden de acties tot vergrote bewustwording bij de branche en bij betrokken opslagorganisaties. Zij gaan zelf verder met dit project. Gemeenten sluiten aan bij de lokale acties vanuit de branche en gaan nu zelf aan de slag met private speurhonden.

Net als voorgaande jaren heeft de samenwerking met het wetenschappelijke instituut TNO geleid tot innovaties in de lokale integrale aanpak. In 2021 is in het werkgebied acht keer een 'scientist on the job' ingezet om bijvoorbeeld inzicht te krijgen in (menselijk-)gedrag.

Daarnaast zijn Taskforce-RIEC en TNO een onderzoek gestart naar zowel de kwetsbaarheids- als de weerbaarheidsfactoren onder kwetsbare jongeren. De uitkomsten worden in 2022 verwacht om gericht in te zetten op voorkomen van jonge aanwas.

De samenwerking met Hekkelman Advocaten heeft in 2021 op een aantal complexe dossiers geleid tot nieuwe inzichten en mogelijkheden. Een voorbeeld hiervan is de introductie van nieuwe manieren van toezicht in het buitengebied door onder andere de inzet van drones. Daarnaast heeft Hekkelman Advocaten de module 'Bestuurlijk Instrumentarium' verzorgd als onderdeel van de training voor ontleurd projectleiders en hebben ze een webinar verzorgd over de rol van de notaris.

Bestuurlijk afpakken

Eén van de speerpunten in onze aanpak van ondermijning is het verstoren van het criminele verdienmodel. Het verstoren van de 'handel' of het afpakken van (crimineel) vermogen dragen hieraan bij. Binnen de actiecentra hebben de twee coördinatoren Bestuurlijk Afpakken in 2021 samen met de gemeenten, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst en de politie 65 trajecten ondersteund. Naast de ondersteuning in diverse bestuurlijke incassotrajecten is er ook geïnvesteerd in het versterken van de slagkracht bij onze partners. Dat deden we door diverse opleidingen en trainingen te organiseren over het thema Bestuurlijk Afpakken en het effectief inzetten van het bestuurlijk instrumentarium.

3 VERGROTEN KENNIS EN EXPERTISE

Via diverse trainingen, opleidingen, themasessies en spreekuren hebben we geïnvesteerd in de kennis en expertise en een verstevigde verbinding van ons netwerk. In het cijfermatige overzicht zijn hier enkele voorbeelden van opgenomen.

Bestuurlijk afpakken

Gemeenten hebben nog een groot volume vorderingen hebben uitstaan. Daarvoor hebben we in 2021 de Handreiking Bestuurlijk afpakken opgesteld. Samenwerking met de partners, RDW, deurwaarders en gemeentelijke incassobureaus heeft geleid tot incasso's bij criminelen. Er worden jaarlijks tonnen afgepakt, maar hier liggen nog mogelijkheden tot veel meer. Druk zetten loont! In een casus werd voorgesorteerd om beslag te leggen op het luxe wagenpark van een ondermijner. Tijdens de beslaglegging is deze persoon overgegaan tot het volledig betalen van de vordering van €32.000. Onze regio is dé pionier als het gaat om bestuurlijk afpakken. We zijn continu op zoek naar nieuwe mogelijkheden; uiteraard binnen de wettelijke kaders. Ook investeren we in de financiële weerbaarheid van gemeenten. Het gaat hierbij om zowel bewustwording bij medewerkers als hun kennis over de mogelijkheden. We laten gemeenten als het ware anders kijken naar waar er mogelijkheden zijn voor bestuurlijk afpakken.

OB:

- Actie, integrale aanpak en casuïstiek:
- 42 cases gestart, 28 cases afgesloten, 89 cases actief
 - 4x 'scientist on the job' ingezet
 - Bestuurlijk €627.530,08 geïncasseerd: 3x cashcalls, 11x ondersteuning bestuurlijke incasso

ZWB:

- Actie, integrale aanpak en casuïstiek:
- 28 cases gestart, 43 cases afgesloten, 85 cases actief
 - 4x 'scientist on the job' ingezet
 - Bestuurlijk €191.404,17 geïncasseerd: 178x cashcalls, 54x ondersteuning bestuurlijke incasso

ACTIECENTRA GEZAMENLIJK

Actie, integrale aanpak en casuïstiek:

- Regio-overstijgende casuïstiek: 1 casus gestart, 6 cases actief
- Bestuurlijk € 4.706,75 geïncasseerd buiten regio Brabant-Zeeland; de bestuurlijke incassotrajecten en de cashcalls waren hiermee samen goed voor een bedrag van €823.641

Vergroten van kennis & expertise:

- 180+ deelnemers trainingen ontleurd projectleiders en/of verdiepingsmodules
- 80 deelnemers Experience 'De verborgen waarheid'
- Creatieve sessies bewustwording ondermijning lokale politici door BOT
- Filmpjes integrale aanpak opgeleverd ten behoeve van inzicht integrale aanpak in de praktijk
- Opzetten opleiding Integraal Afpakken in samenwerking met politie, OM, BD, gemeenten.
- Maandelijks spreekuur Bestuurlijk Afpakken
- Fenomeenonderzoek Zeeuws-Vlaanderen naar aanleiding van meerdere synthetische drugs labs
- Onderzoek naar de aanpak van criminele families
- Onderzoek modus operandi Bijleveldhaven
- Onderzoek criminele uitbuiting scholieren in Zeeland

Controle opslagboxen District Hart van Brabant

5 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA MAATSCHAPPELIJK WEERBAARHEID

In 2021 is ingezet op de negen thema's die de rode draad vormen in het programma. Hier leest u enkele voorbeelden van resultaten en activiteiten (niet uitputtend).

Weerbare Jeugd

Jongeren komen makkelijk in de verleiding om snel geld te verdienen of 'even' een vriend te helpen, maar staan niet stil bij de gevolgen. In samenwerking met Halt is eind 2021 het lesprogramma 'De kosten van snel geld verdienen' ontwikkeld voor leerlingen op het voorgezet onderwijs en middelbaar beroeps-onderwijs. De les bestaat uit een experiment waarin de leerlingen zien en ervaren hoe gemakkelijk je geronseld kunt worden, de film ZICHT – een film over jongeren in de georganiseerde criminaliteit – en stellingen. Vervolgens leren jongeren via praktische opdrachten over de risico's en gevaren van ondermijnende criminaliteit. De reacties zijn positief, zo wordt de les door leerlingen zelf gewaardeerd met een 8,2 en door leerkrachten met een 8,3. Het leertraject wordt in 2022 verder uitgerold op scholen in Brabant en Zeeland.

Vastgoed

Er wordt regelmatig geconstateerd dat opslaglocaties anders in gebruik zijn dan bedoeld. Om het gevaar te reduceren zijn er vanuit gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Douane en de Nederlandse Mini-Opslag Vereniging (NSSA) preventieve controles uitgevoerd bij opslaglocaties binnen de regio Brabant-Zeeland. Specifiek in de districten Hart van Brabant, Zeeland, Baronie, Markiezaten, basisteam Peelland, Dommelstroom, 's-Hertogenbosch,

Eindhoven en Maasland. Ter ondersteuning is een handreiking gemaakt over preventieve controles.

De gezamenlijke acties hadden een dubbel effect. Aan de ene kant zijn criminele activiteiten ontdekt en beëindigd en aan de andere kant zijn verhuurders weerbaarder gemaakt.

Zeehavens

In 2021 hebben we ingezet op volgende de speerpunten:

- hoge(re) meldingsbereidheid private partijen
- (meer) sociale controle op zeehaventerreinen
- integer personeel in de zeehavens
- hoge(re) zelfredzaamheid private partijen
- meer faciliteiten voor informatie-delings en betere bereidheid bij partners om die te delen.

Concreet is via verschillende bijeenkomsten en trainingen de weerbaarheid van havenmedewerkers vergroot. Ook is gestart met de productie van een zogeheten 'Weerbaarheidspakket'. Dit pakket bevat producten die bedrijven in kunnen zetten, bijvoorbeeld tijdens bestaande toolboxmeetings, om de weerbaarheid van het personeel te verhogen. Via een social media campagne gericht op meldingsbereidheid in de haven werden 85.206 mensen bereikt. Via de campagne kon men meteen op de meldknop drukken. Dit is ongeveer 100 keer gedaan. Deze campagne wordt elk jaar herhaald.

Transport Facilitated Organised Crime (TFOC)

Er werden in 2021 twee actieweken gehouden gericht op de transportsector:

- Controles bij transportbedrijven en in vrachtwagens
- Coffee with a cop: gesprekken met transportondernemers, planners en chauffeurs over criminele inmenging en de risico's hiervan
- Koffiemokken en waterflessen met QR code naar bewustwordings video's, brochures (met signalen en handelingsperspectief) en posters

Tijdens de tweede actieweek is de serious game 'Operatie Zelos' gelanceerd. Deze game leert mensen werkzaam in de logistiek signalen van criminele inmenging herkennen en ervan melding te maken. Deze trainingsvorm is inmiddels onderdeel van het opleidingsaanbod van een groot aantal transportondernemingen, verzekeringsmaatschappijen en brancheorganisaties als TVM, TLN, EVOFENEX en de NIWO. Het effect van de inspanningen is dat werknemers signalen beter leren kennen en melden. Zo zijn afgelopen jaar 20 meldingen van ondernemers binnengekomen. Deze meldingen leidde tot vier inbeslagnames van enkele honderden kilo's verschillende soorten drugs zoals cocaïne (540 kg) en heroïne (25 kg).

Meldingsbereidheid

Binnen een breed aantal gemeenten hebben we de in 2020 ontwikkelde innovaties om de meldingsbereidheid te vergroten ingezet.

- Campagne Xtacy parfum 'Daar zit een luchtje aan': gemeenten Meierijstad, Bernheze en Valkenswaard.
- Immersive room Bijtende Bende: Eersel, Leudal, Nederweert, Kapelle, Beekdalen, Voerendaal, Landgraaf, Heeze-Leende, Meierijstad, Bernheze, Helmond, Veldhoven, Heusden, Sint-Michielsgestel, Vught, Boxtel, Goirle, Oss en Tilburg.
- Sociale media campagne 'Samen voor een veilige buurt': Deurne, Laarbeek, Asten, Helmond, Someren, Gemert-Bakel, Bernheze en Sint Anthonis.
- Augmented reality game' en escaperoom 'Eenheid 75': Valkenswaard, Veldhoven. Deze game is ook ingezet door de Limburgse gemeenten Leudal en Nederweert. Daarnaast is er een social media campagne ontwikkeld voor havenmedewerkers. In 2021 is een effectmeting gedaan, waaruit blijkt dat de inzet van de innovaties de meldingsbereidheid aantoonbaar verhoogt.

Weerbare wijken

De inzet van weerbare wijken is om de leefbaarheid in wijken te verbeteren en de voedingsbodem van ondermijning in buurten te verminderen. In 2021 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Acht sessies waarin de elf 'leerkring' gemeenten onder begeleiding van TF-RIEC kennis en ervaringen uitgewisseld rond 30 verschillende interventies.
- In opdracht van TF-RIEC heeft TNO een magazine ontwikkelend met daarin twaalf randvoorwaarden en zes werkzame principes van de wijkaanpak
- Op basis van de 'additionele gelden' hebben 'gidsgemeenten' Eindhoven en Tilburg kennis over de dashboard jeugdcriminaliteit en Intensieve Leefbaarheid-aanpak beschikbaar gesteld voor gemeenten in de regio.

- Training voor medewerkers van negen woningcorporaties in Brabant om ondermijning te herkennen en te melden bij gemeenten. Door deze activiteiten zijn gemeenten en hun partners beter in staat om de integrale wijkaanpak in de praktijk vorm te geven. Gemeenten hebben geëxperimenteerd met verschillende preventieve aanpakken, naast de bestaande repressieve interventies. Hierdoor is er meer zicht gekomen op problematische jeugd, is de informatiepositie van de gemeente verbeterd en is de meldingsbereidheid omhoog gegaan.

Tot slot is binnen de projecten Amateurvoetbalclubs, Agrarisch Buitengebied en Post- en Koeriersdiensten de weerbaarheid van bovengenoemde sectoren verhoogd. Partijen zoals DPD, KNVB, NOC*NSF, gemeenten en politie zijn in staat gesteld deze beweging zelfstandig door te zetten. Het volledige overzicht van activiteiten en resultaten leest u in het 'Jaarverslag Maatschappelijke weerbaarheid 2021' terug.

PRIVATE BRANCHES EN SECTOREN KOMEN TOT EEN EIGEN ANTI- ONDERMIJNINGSAGENDA

6 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA BESTUURLIJKE WEERBAARHEID

In 2021 is ingezet op de vier thema's die de rode draad vormen van het programma: bewustwording, Veilige Publieke Taak & Integriteit, Opleiden & Trainen en het verhogen van de informatiepositie. Voorbeelden van resultaten en activiteiten (niet uitputtend) vindt u hieronder. Details leest u in het individuele jaarverslag terug.

TRAINING VOOR TOEZICHTHOUDERS

De training voor toezichthouders, ontwikkeld in 2020, is ondanks de coronamaatregelen, door 256 deelnemers uit 54 verschillende gemeenten en 13 andere ketenpartners in 2021 doorlopen. De training is bedoeld voor toezichthouders die – al dan niet in de toekomst – deelnemen aan integrale controles. De training bestaat uit een uitgebreide e-learning en een tweedaagse praktijktraining op locatie met acteurs. De gehele training is ontwikkeld samen met een extern trainingsbureau (AVN Opleidingen). De deelnemende groepen zijn ingedeeld per regio, zodat ze naast het opdoen van kennis en vaardigheden, elkaar ook leren kennen en elkaar in de toekomst beter weten te vinden. Door de gemengde samenstelling van groepen (gemeente, politie, belastingdienst, omgevingsdienst) hebben deelnemers ook beter inzicht gekregen in elkaars (on)mogelijkheden en het belang van samenwerken.

TOOLBOX RAADSVIERKIEZINGEN

In 2021 hebben we een toolbox samengesteld die gemeenten en provincies helpt het thema bestuurlijke weerbaarheid richting de gemeenteraadsverkiezingen te agenderen en op te pakken. De toolbox bestaat uit handige producten, die zijn gekoppeld aan een tijdlijn met ijkmomenten in het proces rondom de verkiezingen. Bijvoorbeeld de Handreiking integriteitstoetsing van kandidaten voor decentrale politieke en verschillende animatievideo's. Deze video's kunnen voor en na de verkiezingen worden ingezet met als doelen meer bewust-

wording en een weerbaar en integer bestuur. Daarnaast kent de toolbox een overzicht van het ondersteuningsaanbod vanuit Taskforce-RIEC op dit thema. In het voorjaar is de toolbox via een brief door beide commissarissen van de Koning aan alle burgemeesters in Brabant en Zeeland aangeboden. Vanuit het programma, de accountmanagers en de bestuurlijk ondersteuners is de toolbox bij een tiental (raads)presentaties en voorlichtingsbijeenkomsten onder de aandacht gebracht en is op aanvraag een aantal keer ondersteuning geboden. Gemeenten zijn er ook zelfstandig mee aan de slag gegaan. De toolbox raadsverkiezingen en de uitrol over ons hele werkgebied, heeft geleid tot een verhoogde bewustwording op het thema integriteit bij de lokale politiek.

BEWUSTWORDING

Om de bewustwording te vergroten hebben we in 2021 De Toolbox bewustwording, de weerbaarheidsscan voor (kandidaat)collegeten en de signaalkaarten ontwikkeld. Daarnaast hebben alle gemeenten (op 1 na) en beide provincies het piramidetraject doorlopen en daarmee inzicht verkregen in de weerbaarheid in de eigen organisatie. Ook hebben 1.100 ambtenaren deelgenomen aan het festival van de weerbaarheid en zijn daar bewuster gemaakt van de thema's weerbaarheid en integriteit.

VERDER IN 2021

- 80 deelnemers hebben de experience 'de Verborgen Waarheid' doorlopen en zo meer inzicht gekregen in elkaars (on)mogelijkheden en het belang van samenwerken in de aanpak van ondermijning.
- Er is een Virtual Reality set ontwikkeld met ondermijningmodules die ambtenaren en politie traint in het herkennen van ondermijning.
- Is de eerste van in totaal zes handreikingen informatiebeelden opgeleverd. Deze helpt gemeenten om het informatiebeeld compleet te maken dat nodig is om effectief en efficiënt te kunnen acteren bij signalen van ondermijnende criminaliteit.
- Bij acht organisaties is de ontwikkelde 'Zelfscan verhogen informatiepositie' ingezet. Zij kregen meer inzicht in hun datavolwassenheid en handelingsperspectieven om hun eigen informatiepositie structureel te verbeteren en te verhogen.
- Meerdere adviesgesprekken aan de hand van de ontwikkelde handreiking Lokaal Informatie Overleg (LIO) en bij één gemeente de bijbehorende praktijksessie verzorgd.

Het volledige overzicht van activiteiten en resultaten leest u in het 'Jaarverslag Bestuurlijke weerbaarheid 2021'.

Opleiden & trainen

- 256 deelnemers training toezichthouders bij 54 gemeenten en 13 ketenpartners
- 80 deelnemers experience 'De verborgen Waarheid'
- VR set voor ambtenaren en politie ontwikkeld

Verhogen informatiepositie

- handreiking Informatiebeeld winkelgebieden opgeleverd
- 8 x zelfscan ingezet door partners
- adviesgesprekken Lokaal Informatie Overleg

EEN WEERBARE OVERHEID
IS VAN GROOT BELANG
VOOR EEN GEZONDE
SAMENLEVING

7 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA SMART CELL FIND THE MONEY

Smart Cell Find the Money (SCFtM) heeft ook in 2021 invulling gegeven aan de ambitie om ondermijning integraal aan te pakken door geld- en waarde-stromen te vinden. We ondersteunden partners in hun praktijk, 'natuurlijke' borging, om deze succesvol te volgen én af te pakken. Dit alles via de verbindinglijn 'Innovatie'. Hieronder leest u enkele voorbeelden van resultaten en activiteiten (niet uitputtend).

PERSPECTIEVEN OP DRUGS

In nauwe samenwerking met een veldonderzoeker is een zeer complete rapportage over crystal meth tot stand gekomen. Hierin zijn de geschiedenis, internationale context productie en consumptie, farmacologische en toxicologische eigenschappen en het culturele perspectief beschreven. Het rapport is bijzonder geschikt voor handhavers en opsporingsambtenaren die nieuw zijn in deze materie of die zich verder willen verdiepen. Er komt nog een beknopte versie beschikbaar.

ALLIANTIES EN SAMENWERKINGEN

Opsporingsgerichte samenwerking op Crypto in de praktijk van OM Oost-Brabant:

- onderzoek kwetsbaarheid witwassen, cryptotrends op darkweb
- ontwikkeling publicaties, factsheets, handelingsperspectieven voor handhaving en opsporing, onder ander 'mining farms'
- maatwerktrainingen (Districtsrecherche en gemeenten), kennisdeling (o.a. FACT/ FIOD, FINEC-team Son en Breugel) en online sessies
- inzichten nieuwe fenomenen zoals 'Decentralized Finance (DeFi)' en 'Non Fungible Tokens' (NFT's)

WEERBARE JEUGD

- Design Thinking ingezet om inzicht te krijgen in de complexe organisatie van jeugdzorg om zo te komen tot een praktisch werkproces en vroeg-signalering mogelijk te maken.
- Geografisch en kwantitatief overzicht van incidenten waarbij jongeren betrokken zijn: geeft concreet inzicht op zorgelijke ontwikkelingen en fenomenen en draagt bij aan het inzichtelijk maken van toekomstige risico's.
- Inspiratiesessie gemeente Eindhoven over online beïnvloeding van jongeren: met name binnen het eigen netwerk, op scholen (MBO's) en in online groepen zoals Snapchat, TikTok

VERDER IN 2021

- 10 gouden regels informatiebeveiliging en privacy opgesteld in samenwerking met RIEC analyseteams
- Succesvolle opvraag data Belastingdienst: praktische handreiking ontwikkeld. Online sessie over toepassing en ondersteuning partners
- GIS en data visualisaties geleverd in voorbereiding op diepte-analyse Belastingdienst voor wijkgerichte aanpak drugs overlast en vastgoed
- Quick Scan ontwikkeld uit onderzoek op bedrijventerreinen, ook geschikt voor detailhandel en online webshops
- Proof of Practice satellietbeelden, rapportage gebruikt als input voor proeftuin De Kempen.
- Proof of Concept DarkwebMonitor: fenomenen en geldstromen onderzocht. Crypto blijkt de rode draad tussen activiteiten en aanbod, duidelijk verband aangetoond tussen darkweb aanbod en Telegram kanalen (toonbankfunctie). PoC leidt tot samenwerking tussen SCFtM en het FACT.

Het volledige overzicht van activiteiten en resultaten leest u in het 'Jaarverslag SCFtM 2021'.

8 INNOVATIE & KWALITEITSVERBETERING: VERSTERKINGSPROGRAMMA 1 SMART OVERHEID

Het jaar 2021 stond in het teken van een koerswijziging van het programma, om de voortgang van het programma een nieuwe impuls te geven. Het thema 'verbinding met en tussen de partners' was hierbij de rode draad. Daarnaast stond 2021 in het teken van het nog verder verfijnen van het 1SO werkproces in de vier proeftuinen - twee in Oost-Brabant, twee in Zeeland-West-Brabant - en het ontwikkelen en geven van opleidingen en trainingen.

De focus van de programmalijn RIEC-Samenwerkingsplatform Ondermijning (RIEC-SPO) (hiervoor het Joint Datalab Ondermijning) lag op de organisatie van de juridische - en technische goedkeuring. Dit deden we in samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie, gemeenten en de Belastingdienst. Door de coronacrisis werd besloten het programma met een jaar te verlengen tot eind 2022. In tegenstelling tot de andere programma's werden voor het programma 1SO geen additionele middelen aangevraagd. Dit had als effect dat onderdelen waarvoor in de programmabegroting afzonderlijk capaciteit was gereserveerd, zijn geschrapt. Ondanks het uitdagende jaar zijn in 2021 solide resultaten geboekt. Enkele hiervan leest u hieronder.

1 Werkwijze

- In vier proeftuinen zijn de zeven stappen van het 1SO werkproces doorlopen en beproefd. Het inrichten van een informatiecel was hiervan onderdeel.
- Diverse partners zijn bij onderdelen van het 1SO werkproces ondersteund.
- Er heeft een evaluatie plaatsgevonden over het 1SO werkproces, met een positief eindoordeel. Voor de evaluatie spraken leden van de stuurgroepen en het programmateam met betrokkenen in en rondom de proeftuinen.
- Het Algemeen Bestuur heeft het 1SO werkproces goedgekeurd. Het werkproces is vanaf 1 januari 2022 het standaard werkproces voor integrale casuïstiek en handhavingssnelpunten in Brabant en Zeeland.

2 Opleiding & Training

- 100 personen opgeleid conform het 1SO werkproces, in verschillende opleidingen en trainingen. De opleidingen en workshops zijn gegeven aan medewerkers van politie, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie, gemeenten, overige RIEC's en medewerkers van TF-RIEC.
 - 3x 'Basis Intelligence Oriëntatie Cursus'
 - 3x workshop Informatie-update
 - 4x workshop Toekomstgericht kijken (meerdaagse sessie)
 - 2x workshop Analyse van de Opdracht
- In samenwerking met Proximities is de training 'Basis Intelligence Analyse Cursus' ontwikkeld.

3 RIEC-SPO

- Het in stand houden van de huidige versie van het RIEC-SPO, waaronder het actueel houden van de benodigde software licenties en geautoriseerde gebruikers.
- In samenwerking met de politie is een nulmeting uitgevoerd: 'Privacy en Security by Design'. De uitkomsten zijn verwerkt in een Actieplan. De Belastingdienst en het Openbaar Ministerie voeren vanuit hun perspectief een technische toets uit.
- De Workflowmanagement tool is gereed voor de implementatie van het RIEC-SPO. Met deze tool wordt de procesregistratie van het 1SO werkproces ondersteund.

- De demonstratieomgeving van het RIEC-SPO is opgeleverd. Deze bestaat uit Workflowmanagement- en intelligence tools.
- De overheidsbronnen met open datasets zijn technisch ontwikkeld en kunnen gebruikt worden binnen het 1SO werkproces. Denk hierbij bijvoorbeeld aan algemene informatie vanuit de KVK en de wijk- en buurtinformatie vanuit het CBS. Bij open datasets is geen sprake van subjectinformatie.

4 Juridisch

- De Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) 1SO/ RIEC-SPO is in eerste concept opgeleverd.
- De juridische werkgroep heeft een positief advies uitgebracht om met het 1SO werkproces te gaan werken. Dit vooruitlopend op de landelijke GEB. Het volledige overzicht van activiteiten en resultaten leest u in het 'Jaarverslag 1SO 2021'.

9 DE STICHTING IN ONTWIKKELING

Na twee jaar is de stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (hierna: de stichting) nog volop in ontwikkeling. De stichting is in het leven geroepen met als doel om te dienen als beheerorganisatie voor het netwerk Taskforce-RIEC. Op hoofdlijnen betekent dit feitelijk dat de stichting fungeert als werkgever voor het netwerk, administratieve taken uitvoert en diverse activiteiten en diensten voor het netwerk aanbiedt.

DOORONTWIKKELING ADMINISTRatieve FUNCTIE

In 2021 heeft de stichting voor het eerst een accountantscontrole doorlopen met een goedkeurende verklaring als resultaat. Dit proces leverde een aantal bevindingen/adviezen op die ons helpen om de interne beheersing verder te ontwikkelen. Met deze adviezen zijn we aan de slag gegaan.

VERSTERKING ROL ALS WERKGEVER

Begin 2021 waren circa 106 fte via de stichting werkzaam voor het samenwerkingsverband. De stichting was de formele werkgever van circa 55 fte. De overige medewerkers waren gedetacheerd vanuit een netwerkpartner of extern ingehuurd. In de loop van 2021 is het aantal medewerkers afgebouwd naar 96 fte.

In 2021 zijn we gestart met functiewaarderingstraject voor al onze functies. Daarnaast is een functiehuis ingericht. Begin 2022 krijgt dit zijn beslag. Tevens zijn we gestart met het oprichten van een Ondernemingsraad en hebben we interne vertrouwenspersonen aangesteld.

ADVIESROL VOOR NETWERK

Ook in 2021 hebben we het netwerk vanuit de stichting ondersteund met advies. Onder andere met expertise op het gebied van de Wet Bibob, AVG, mensenhandel, communicatie, versterking informatiepositie en intelligence. Daarnaast is er een groot aantal (innovatieve) producten en diensten ontwikkeld en aangeboden aan onze netwerkpartners. Met als doel de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid te vergroten.

STRUCTURELE OPLOSSING VOOR GEGEVENSDELING

De stichting is formeel geen deelnemer aan het RIEC-convenant. Eind 2020 werd duidelijk dat de stichtingsconstructie onvoldoende juridische basis biedt om personeel vanuit de stichting in te zetten bij verwerking/behandeling van privacygevoelige (RIEC) informatie. Dit betreft zowel medewerkers die in dienst zijn van stichting, als medewerkers die vanuit een ketenpartner gedetacheerd zijn naar de stichting. Vooruitlopend op een structurele oplossing hiervoor, stemde het Dagelijks Bestuur in januari in met een tijdelijke oplossing. In het eerste kwartaal van 2022 volgde een structurele oplossing. Medewerkers in dienst van de stichting en belast met het verwerken van gegevens van partners, worden om-niet gedetacheerd naar de gemeenten Eindhoven, Tilburg, Breda en Den Bosch. In aanvulling heeft het DB een concept-mantelovereenkomst, een model-opdracht tot dienstverlening en een model-opdrachtbevestiging vastgesteld. Daarmee worden de RIEC-werkzaamheden weer verricht onder verantwoordelijkheid van een partner die formeel deelnemer is aan het RIEC-convenant. Medewerkers die voorheen gedetacheerd werden vanuit convenantpartners, werken voortaan rechtstreeks vanuit de moederorganisatie voor het netwerkverband.

FINANCIËLE VOORTGANG

In december 2020 heeft het Algemeen Bestuur - mede op advies van de financiële commissie - de begroting 2021 vastgesteld. De begroting voor 2021 bedroeg € 17.007.412. In het DB van juli 2021 is de financiële voortgang over 2021 gerapporteerd. Op basis van de voortgang heeft het DB de begroting 2021 aangepast naar € 17.606.920. In het AB van november 2021 hebben we een jaarverwachting voorgelegd en heeft het AB de gewijzigde begroting vastgesteld. Hierbij is daadwerkelijk 82,4% van de begroting gerealiseerd. De financiële resultaten over 2021 zijn door de accountant gecontroleerd en van een accountantsverklaring voorzien.

SAMEN STERK TEGEN ONDERMIJNING

Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland positioneert zich als partner, die expertise, intelligence, innovatie en actie met elkaar verbindt. We bundelen krachten door samen te werken met bestuurders, overheidsdiensten, ondernemers en inwoners in Brabant en Zeeland om samen ondermijnende criminaliteit te bestrijden en te voorkomen.

IN ALFABETISCHE VOLGORDE

PARTNERS

- Belastingdienst
- Douane
- FIOD
- Gemeenten
- IND
- Inwoners
- ISZW
- KMAR
- NVWA
- Openbaar Ministerie
- Politie
- Provincie
- UWV
- Veiligheidsregio

ORGANISATIES

- Actiecentrum Oost-Brabant
- Actiecentrum Zeeland West-Brabant
- RIEC Oost-Brabant
- RIEC Zeeland West-Brabant
- Taskforce Brabant-Zeeland

PROGRAMMAS

- 1 Smart Overheid
- Bestuurlijke Weerbaarheid
- Maatschappelijke Weerbaarheid
- Smart Cell Find the Money

MEER INFORMATIE?

Neem contact op via info@taskforce-riec.nl.
<https://www.kennisplatformondermijning.nl/>